

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 226.616 van 6 maart 2014
in de zaak A. 211.019/VII-38.989.**

In zake : 1. de NV DEME ENVIRONMENTAL CONTRACTORS
 2. de NV ENVISAN
 3. de NV GHENT DREDGING
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Isabelle Larmuseau
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. het DEPARTEMENT MOBILITEIT EN OPENBARE
WERKEN - AFDELING MARITIEME TOEGANG
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Bouckaert, David D'Hooghe en Stefanie François
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de NV HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Patrick Hofströssler, Audrey Baeyens
en Hans Plancke
kantoor houdend te 1050 Bussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 11 december 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) van 24 oktober 2013 houdende gedeeltelijke toestemming voor de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen zoals omschreven in kennisgeving BE001003675.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 februari 2014.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isabelle Larmuseau, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Clive Rommelaere, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Stefanie François, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Hans Plancke, die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De vordering houdt verband met baggerwerken ter verdieping van de Antwerpse Haven, in het bijzonder met de verwijdering van het baggerslib.

3.2. Met het kennisgevingsformulier BE001003675 geeft de afdeling Maritieme Toegang op 29 augustus 2013 aan de verwerende partij kennis van haar voornemen om tussen 1 november 2013 en 31 oktober 2014, door middel van 510 transporten, een totaal geplande hoeveelheid van 500.000 ton niet-ontwaterde baggerspecie naar Nederland (depot de Slufter te Rotterdam) over te brengen, met het oog op verwijdering.

3.3. OVAM meent evenwel dat er bij de verdiepingswerken in de betreffende zone selectief kan worden gebaggerd, en dat het slib uit de minst vervuilde gedeeltes in aanmerking komt voor reiniging in inrichtingen in het Vlaamse Gewest en voor hergebruik als bodem of als niet-vormgegeven bouwstof. Er wordt enkel toestemming verleend voor de overbrenging naar Nederland voor 250.000 ton baggerspecie uit de meest vervuilde gedeeltes van de te baggeren zone. Deze beslissing vormt de inzet van voorliggende vordering tot schorsing.

IV. Tussenkomen

4. Met op 2 en 20 januari 2014 ter post aangetekende verzoekschriften vragen het Departement Mobiliteit en Openbare Werken - afdeling Maritieme Toegang en de NV het Havenbedrijf Rotterdam om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om die verzoeken in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

5. De verwerende partij en de eerste tussenkomende partij betwisten de ontvankelijkheid van de vordering.

6. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak daarover zou alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, te dezen niet het geval is.

VI. Onderzoek van de vordering

7. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, in de versie die geldt voor de behandeling van voorliggende vordering, kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

8. Ter adstructie van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zetten de verzoekende partijen in hun verzoekschrift het volgende uiteen :

"Ingevolge het sinds jaar en dag door de verwerende partij gevoerde afval(export)beleid, investeerden de verzoekende partijen de afgelopen jaren tientallen miljoenen euro's in de oprichting en exploitatie van Vlaamse centra gespecialiseerd in de verwerking van voor nuttige toepassing of verwijdering bestemde baggerspecie. Op vandaag zijn de verwerkings- en bergingscapaciteiten van deze sites sterk onderbenut in afwachting van de inwerkingtreding van het op 1 juli 2007 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd Sectoraal Uitvoeringsplan Bagger- en Ruimingsspecie.

Het bestreden besluit luidt van de ene dag op de andere een nieuw (illegaal) afval(export)tijdperk in, waarbij Vlaamse baggerspecie, die in het verleden (quasi-)exclusief terecht kwam in deze Vlaamse centra voor (de verwerking van voor) nuttige toepassing of verwijdering (bestemde baggerspecie), vanaf nu integraal voor verwijdering naar het Nederlandse depot de Slufter zal (kunnen) worden afgevoerd. Want waarom zou de 'redenering van het Antwerpse

Havenbedrijf' (zie het eerste bestreden OVAM-besluit van 5 augustus 2013) vanaf nu niet steeds door de verwerende partij (kunnen) worden gevolgd (zie het tweede bestreden OVAM-besluit sine die), ook in het kader van overheidsopdrachten van andere aanbestedende overheden)? De Slufter is immers een bijzonder grootschalige onderwaterdeponie (lees: een uiterst simpele 'uitsparing in zee', zonder implementatie van enige verheven BBT inzake stortplaatsuitbating - ...) die om reden van haar reeds jarenlange, elke verbeelding tartende overcapaciteit (van de oorspronkelijke capaciteit (in 1984) ten belope van 150 miljoen m³ resteert er op vandaag (bijna 30 jaar later) nog steeds een capaciteit van 100 miljoen m³ baggerspecie) een ware overlevingsstrijd aan het voeren is (zie p. 6 van de Wm-vergunning van 21 oktober 2010 van de Slufter) en waar om die reden in de eerstvolgende 60 jaar (en mogelijk nog langer) quasi-gratis baggerspecie van overal (niet in het minst vanuit Vlaanderen) kan worden aangeboden. Van een ernstig acceptatiebeleid is bij de Slufter immers geen sprake: je kan er werkelijk alles in het water kwijt (...), met uitzondering van gevaarlijk afval (zie het 'voorbehoud' gemaakt in artikel 1.2.2. van de Wm-vergunning van 21 oktober 2010). Als de verwerende partij via de eigenmachtige herkwalificatie van de kwestieuze baggerspeciestroom als gevaarlijk afval dan nog eens uitgerekend met dit vergunningsmatig 'voorbehoud' gaat flirten, is het hek helemaal van de dam.

Het lijdt dan ook geen enkele twijfel dat géén van de verzoekende partijen nu en in de eerstvolgende 60 jaar zo levensvatbaar is en blijft, dat zij het op vandaag (en in de toekomst) zonder de (overeenkomstig het tot op vandaag gevoerde (legale) Vlaamse afval(export)beleid te verwachten) Vlaamse baggerspeciestroom kan stellen. Het bestreden besluit impliceert niets minder dat het ogenblikkelijk '(moreel) failliet' van elk van de verzoekende partijen, die in Vlaanderen zeer zwaar hebben geïnvesteerd in de verwerking resp. de nuttige toepassing en verwijdering van baggerspecie.

In het bestreden besluit zélf wordt overigens duidelijk gemaakt dat dit niet alleen betrekking heeft op 510 transporten over een periode van 1 november 2013 tot en met 31 oktober 2014, maar integendeel op alle baggerspecie afkomstig van diezelfde locatie die over een periode van zeven jaar naar de Slufter zal worden uitgevoerd (zie stuk 1: 'Voor deze werken, die over een periode van zeven jaar uitgevoerd zullen worden, zijn zowel de Vlaamse overheid afdeling Maritieme Toegang als het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen bevoegd. Beide dienen afzonderlijk de kennisgeving in. Aangezien het echter over één project gaat, dienen deze in het kader van de uitvoerprocedure gezamenlijk beoordeeld te worden. Op 5 augustus 2013 keurde de OVAM de kennisgeving BE001003673 van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen goed. Aangezien de Verordening (EG) 1013/2006 slechts een kennisgeving voor één jaar voorziet is deze aanvraag noodzakelijk beperkt tot een fractie van de over te brengen specie. De OVAM houdt in haar beslissing, in relatie tot het zelfvoorzieningsprincipe, wel rekening met de totale hoeveelheid specie die bij de verdiepingswerken van het dokkencomplex rechteroever vrij komt.') en óók op alle andere Vlaamse baggerspecie die vanaf nu steeds voor verwijdering naar Nederland zal (kunnen) worden overgebracht.

Bij gebrek aan schorsing van de tenuitvoerlegging van ook dit tweede bestreden OVAM-besluit, impliceert dit voor de Vlaamse

baggerverwerkingssector het onafwendbaar vervolg van een op 5 augustus 2013 ingezette kroniek van de aangekondigde dood. Verzoekende partijen kunnen niet anders dan herhalen: dit reikt veel verder dan een louter financieel nadeel in hun hoofde. Het tast hen hic et nunc in hun wezen/kernactiviteit aan".

Beoordeling

9. Luidens artikel 8, eerste lid, 3°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, in de versie die geldt voor de behandeling van voorliggende vordering, moet het enig verzoekschrift houdende een vordering tot schorsing een uiteenzetting bevatten van de feiten die kunnen aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten akte de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. De verzoekende partij mag zich niet beperken tot vaagheden en algemeenheden, maar moet integendeel zeer concrete gegevens overleggen waaruit blijkt dat zij persoonlijk een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaat of kan ondergaan, zodat de Raad van State met voldoende precisie kan nagaan of er al dan niet een dergelijk nadeel voorhanden is en het voor de tegenpartij mogelijk is om zich met kennis van zaken tegen de door de verzoekende partij aangehaalde feiten en argumenten te verdedigen. Dit houdt in dat de verzoekende partij concrete en precieze aanduidingen moet verschaffen omtrent de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing veroorzaakt.

10. Zoals de Raad van State in zijn arresten nr. 224.496 van 23 augustus 2013 en nr. 225.885 van 19 december 2013 - gewezen in zaken waarbij de verzoekende partijen zich kantten tegen een soortgelijke exporttoestemming voor 153.000 ton baggerspecie - heeft vastgesteld, beroepen de verzoekende partijen zich in wezen op een financieel nadeel waarvan niet wordt aangetoond dat het dermate ernstig is dat de levensvatbaarheid van hun ondernemingen op korte termijn in gevaar wordt gebracht of het financieel evenwicht ervan fundamenteel wordt verstoord.

Aangezien de uiteenzetting van de verzoekende partijen thans evenmin concrete en overtuigende gegevens bevat omtrent een dreigend risico voor het voortbestaan van hun activiteiten door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, is er geen reden om het voormelde standpunt te herzien.

11. Hieruit volgt dat niet voldaan is aan één van de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te kunnen bevelen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

1. De verzoeken van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken - afdeling Maritieme Toegang en de NV het Havenbedrijf Rotterdam tot tussenkomst in het administratief kort geding worden ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes maart tweeduizend veertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Peter Sourbron,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Peter Sourbron